ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 31.07.1985 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

58

VYHLÁŠKA
Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky
z 24. júna 1985,
ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Ponitrie

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody (ďalej len „zákon“) po dohode so zúčastnenými orgánmi štátnej správy:

§ 1

(1) Územie vymedzené v prílohe, ktorá tvorí súčasť tejto vyhlášky, sa vyhlasuje za chránenú krajinnú oblasť Ponitrie (ďalej len „oblasť“).

(2) Účelom vyhlásenia oblasti je ochrana a zveľaďovanie prírody, najmä Tríbeča a Vtáčnika, ich prírodných hodnôt a krajiny s rozptýleným osídlením, zabezpečenie jej optimálneho využívania so zreteľom na všestranný kultúrny, vedecký, ekonomický, vodohospodársky a zdravotnorekreačný význam.

(3) Ochrana prírody a prírodných hodnôt a dodržiavanie určených podmienok ochrany oblasti je povinnosťou všetkých orgánov a organizácií, ktoré na jej území pôsobia, ako aj občanov, ktorí majú v oblasti bydlisko alebo sa v nej zdržiavajú.

(4) Vyhlásením oblasti sa nenahradzuje osobitná ochrana jej mimoriadne významných častí podľa § 6 ods. 3 a § 7 a 8 zákona.

§ 2

(1) Na celom území oblasti možno len po dohode s príslušným okresným národným výborom alebo orgánom štátnej ochrany prírody:

a) používať lesné a poľnohospodárske pozemky na iné účely;

b) zavádzať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov do voľnej prírody zásadne len pri vykonávaní výskumov v rámci experimentálnej činnosti, pričom sa podľa výsledkov týchto výskumov rozhodne o ich prípadnom hospodárskom využití. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na využívanie poľnohospodárskej pôdy pri pestovaní poľnohospodárskych plodín a jej využívaní hospodárskymi zvieratami;

c) mimo intravilánu obcí budovať stavby akéhokoľvek druhu (priemyselné, vodohospodárske, inžinierske, rekreačné, obytné, garáže a podobne);

d) vykonávať také stavebné zásahy na doterajších stavbách, ktorými by sa podstatne zmenil architektonický charakter a vonkajší vzhľad stavieb a ich areálov;

e) vykonávať geologické práce a dobývať ložiská nerastov;

f) vykonávať archeologické výkopy alebo iné výkopy spojené s výskumom a prieskumom v prírode;

g) umiestňovať skládky a skladovať odpady mimo miest na to určených;

h) mimo intravilánu obcí a mimo oplotených pozemkov vypaľovať krovie, trávu a ostatnú vegetáciu, zakladať ohne mimo vyznačených miest;

i) používať povolené prostriedky na ochranu rastlín a agrochemikálie v bezprostrednej blízkosti maloplošných chránených území, prírodných výtvorov a prírodných pamiatok;

j) zachytávať a upravovať pramene a vodné toky;

k) mimo intravilánu obcí umiestňovať informačné, reklamné a iné podobné zariadenia.

(2) Rozsah vykonávania ostatných činností na území celej oblasti sa vymedzuje takto:

a) v lesoch sa hospodári podľa schválených lesných hospodárskych plánov, v ktorých sa hospodárske opatrenia pre časti lesov chránené z dôvodov ochrany prírody určujú po prerokovaní s orgánmi štátnej ochrany prírody;

b) pri všetkých zámeroch a zásahoch sa musí rešpektovať vodohospodársky význam územia a dbať o čistotu vodných tokov a ostatných povrchových vôd. Z toho dôvodu treba najmä zabrániť rozširovaniu erózie a zosuvov vylúčením príčin ich vzniku a tieto plochy asanovať. Vodohospodárske zásahy akéhokoľvek druhu[1]) (nádrže, úpravy tokov a pod.) možno v oblasti realizovať v súlade so schváleným smerným vodohospodárskym plánom Slovenskej socialistickej republiky iba na základe príslušnej dokumentácie prerokovanej s orgánmi štátnej ochrany prírody;

c) výstavba sa realizuje podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie so zreteľom na zachovanie neurbanizovaných priestorov pôvodného prírodného prostredia. Pri projektovaní a výstavbe treba prihliadať na charakter krajiny a používaný materiál. Výstavba chát na rekreáciu, stavieb na dočasné ubytovanie vrátane podnikových zotavovní, chatových táborov, priestorov vyhradených na stanovanie, autocampingov, parkovísk, lyžiarskych výťahov a vlekov a iných funkčných zariadení[2]) sa dovoľuje len v priestoroch vymedzených orgánmi územného plánovania so súhlasom orgánov štátnej ochrany prírody, na podklade schválenej územnoplánovacej dokumentácie, ako aj uznesením rady príslušného okresného národného výboru o schválení rekreačnej oblasti;

d) poľovníctvo a rybárstvo sa vykonáva podľa schválených plánov chovu a lovu zveri a rýb so zreteľom na zachovanie a zveľaďovanie prirodzených živočíšnych spoločenstiev, a ak ide o voľne žijúcich živočíchov, v spolupráci s orgánmi štátnej ochrany prírody;

e) turistické chodníky sa rozširujú a značkujú a náučné chodníky sa budujú v súlade s koncepciou ochrany prírody v oblasti po dohode s orgánmi štátnej ochrany prírody. Prieskum lesnej dopravnej siete sa odsúhlasuje za účasti orgánov štátnej ochrany prírody pri záverečnom protokole k lesnému hospodárskemu plánu;

f) výskum a prieskum, ktorý sa týka prírodných pomerov oblasti, možno vykonávať len s vedomím Správy chránenej krajinnej oblasti Ponitrie, ktorá vedie ich evidenciu a koordinuje tieto práce tak, aby sa v čase a mieste nestretávali záujmy rozličných organizácií a aby sa nepoškodzovali chránené prírodné hodnoty; toto sa nevzťahuje na výskumy a prieskumy na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, plánov poľnohospodárskej výroby, lesných hospodárskych plánov a vodohospodárskych plánov.

§ 3

Vo veciach, ktoré sa týkajú oblasti, rozhodujú príslušné orgány štátnej správy s ohľadom na poslanie oblasti v spolupráci s príslušným orgánom štátnej ochrany prírody. Obdobne postupujú

orgány a organizácie, ktoré v oblasti robia vlastné opatrenia na ochranu ovzdušia, vody, pôdy, rastlinstva, zveri, rýb a iných voľne žijúcich živočíchov, ak by týmto konaním boli dotknuté záujmy ochrany prírody.

§ 4

(1) Vyhlásením oblasti nie sú dotknuté predpisy týkajúce sa osobitne chránených území a ich ochranných pásiem, ktoré sú v oblasti.[3])

(2) Na územiach, na ktoré sa vzťahuje pôsobnosť Federálneho ministerstva národnej obrany, Federálneho ministerstva vnútra a Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky, sú orgány štátnej ochrany prírody povinné dbať na ich záujmy a pri zmenách, ktoré sa dotýkajú obrany a bezpečnosti štátu, zariadení alebo priestorov slúžiacich na tento cieľ, vyžiadať si súhlas vojenskej správy alebo príslušných orgánov ministerstiev vnútra; ich záujmové územia nie sú vyhlásením oblasti dotknuté.

(3) Vyhlásením oblasti nie sú dotknuté vlastnícke práva a iné majetkové vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré sú na území oblasti.

§ 5

(1) Odborné úlohy príslušných orgánov štátnej ochrany prírody na území oblasti podľa tejto vyhlášky vykonáva Správa chránenej krajinnej oblasti Ponitrie, ktorú riadi Okresný národný výbor v Nitre. Túto organizáciu odborne a metodicky usmerňuje Ústredie štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši.

(2) Ochranu, obnovu a zveľaďovanie prírody a prírodných hodnôt oblasti zabezpečujú národné výbory pôsobiace na jej území.

(3) Orgány a organizácie, ktoré využívajú územie oblasti, zabezpečujú v rámci svojej pôsobnosti finančné a materiálne prostriedky na ochranu, rozvoj a zveľaďovanie oblasti v rámci schválených hospodárskych a finančných plánov, ak potreba týchto prostriedkov vyplýva z činnosti, ktorú na tomto území vykonávajú.

§ 6

Mapy, v ktorých je zakreslené územie oblasti, sú uložené na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši a na jeho stredisku v Bratislave, na Západoslovenskom krajskom národnom výbore v Bratislave, na Stredoslovenskom krajskom národnom výbore v Banskej Bystrici, na krajských ústavoch štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave a v Banskej Bystrici, na okresných národných výboroch v Nitre, Topoľčanoch, Prievidzi a v Žiari nad Hronom, ako aj na strediskách geodézie v Nitre, Topoľčanoch, Prievidzi a v Žiari nad Hronom.

§ 7

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Válek v. r.

**Príloha vyhlášky č. 58
1985 Zb.**

Vymedzenie územia chránenej krajinnej oblasti Ponitrie

Chránená krajinná oblasť Ponitrie (ďalej len „oblasť") sa rozprestiera na území Slovenskej socialistickej republiky v Západoslovenskom kraji a Stredoslovenskom kraji v okresoch:

a) Nitra

na územiach obcí Nitra, Žirany, Lefantovce, Jelenec, Kostoľany pod Tríbečom, Ladice, Velčice, Zlatno,

b) Topoľčany

na územiach obcí Oponice, Súlovce, Kovarce, Nitrianska Streda, Solčany, Krnča, Veľký Klíž, Klátova Nová Ves, Veľké Uherce, Partizánske, Kolačno, Topoľčany,

c) Prievidza

na územiach obcí Radobica, Horná Ves, Osľany, Čereňany, Bystričany, Kamenec pod Vtáčnikom, Podhradie,

d) Žiar nad Hronom

na územiach obcí Prochoť, kľak, Ostrý Grúň, Veľké Pole, Píla, Malá Lehota.

Územie oblasti je vyznačené na odtlačkoch Základnej mapy ČSSR v mierke 1:50 000 na týchto mapových listoch:

35-41	Topoľčany 1971
35-42	Partizánske 1977
35-43	Výčapy-Opatovce 1971
35-44	Zlaté Moravce 1975
36-31	Žiar nad Hronom 1975
45-21	Nitra 1971

Hranica oblasti prebieha od východiskového bodu v mieste okraja kameňolomu Dražovce juhovýchodným smerom po okraji lesa nad zastavanou časťou Zobora. Pri Hrnčiarovciach sa stáča na severovýchod a východne od kóty Vápeník (531) na severozápad. Ďalej pokračuje okrajom lesa a pri obci Jelenec hranica opúšťa okraj lesa, severovýchodným smerom prechádza na druhú stranu doliny Jelenského potoka cez kótu 206 a opäť pokračuje okrajom lesa cez kótu 243 ku kóte 304. Tu sa stáča na severozápad, prechádza západným okrajom obce Kostoľany pod Tríbečom a sleduje okrajom lesa celú odlesnenú dolinu potoka Drevenica cez kótu 258 ku kóte 341. Severozápadne od obce Velčice prechádza hranica pod kótou Hôrka (314) na Čerešňový potok, pokračuje ľavým brehom vodnej nádrže a potokom proti jeho prúdu na okraj lesa. Ďalej odbočuje severovýchodným smerom po okraji lesa ku kóte 306, kde sa stáča na sever. Južne od kóty Vŕšky (487) sa stáča na juh a sleduje stále okraj lesa okolo kóty Skalka (419). Pokračuje severným smerom hranicou intravilánu obce Zlatno, potom sa stáča na východ a juh.

Severozápadne od kóty Člnok (438) hranica prechádza smerom na východ z okraja lesa na lesnú cestu Zlatno - Lovce, ktorou sa dostáva na hranicu oplotenej Veľkej obory Štátnych lesov Topoľčianky. Ďalej pokračuje súbežne s oplotením Veľkej obory a katastrálnou hranicou obcí Zlatno - Hosťovce smerom na sever. Východne od kóty Javorov vrch (730) sa dostáva na okresnú hranicu a po nej sa stáča na východ. Západne od kóty Rakytka (598) sa stáča na sever a pokračuje dolinou Hradského potoka, z ktorej súbežne s oplotením Veľkej obory odbočuje severozápadne od

kóty 354 smerom na severovýchod a pokračuje po lesnej ceste k okraju lesného komplexu Tríbeča k rekreačnému stredisku Garbian. Juhovýchodným smerom pokračuje okrajom lesa k horárni Sliače, kde sa stáča na severovýchod a ďalej prebieha pozdĺž potoka Vyčoma. Z doliny tohto potoka súbežne s oplotením Veľkej obory sa stáča na sever, až dosahuje potok Hlomné, ktorým pokračuje severovýchodným smerom pod kótu Malá Ostrá (470). Južne od tejto kóty pokračuje hranica spolu s oplotením Veľkej obory smerom na severozápad a sever, až sa dostáva na okraj lesa východne od obce Klížske Hradište. Tu sa stáča na východ a pokračuje týmto smerom južne od kóty 498, súbežne s katastrálnou hranicou obcí Kolačno - Veľký Klíž pod kótou Veľký Vracov (609), ku kóte Hrubý vrch (734). Južne od kóty Hrubý vrch už prebieha po okresnej hranici, ktorú opúšťa spolu s oplotením Veľkej obory na styku s hranicou Západoslovenského a Stredoslovenského kraja. Ďalej pokračuje od styku tejto hranice po lesnej ceste na okraj lesa západne od prameňa Müller až po štátnu cestu Horná Ves - Veľké Pole. Od nej sa stáča na juh a pokračuje pozdĺž lesnej cesty dolinou Hostianskeho potoka k horárni Trubiansky, odtiaľ lesnou cestou smerom na východ k samote Düreš. Tu sa spolu s oplotením Veľkej obory stáča na juh a pokračuje súvislým lesným komplexom východne od horárne Husárová k horárni Krížne cesty, kde hranica oblasti opúšťa oplotenie Veľkej obory a stáča sa na východ po lesnej ceste k severnému okraju Debnárovho štálu. Od neho pokračuje okrajom štátnej cesty k Zimmermannovmu štálu a ďalej po lesnej ceste cez samotu Miškalcovci k štátnej ceste Veľké Pole - Píla, pozdĺž nej juhovýchodným smerom na premostenie Čierneho potoka miestnou komunikáciou na západnom kraji obce Píla, kde sa stáča na sever pokračujúc Čiernym potokom. Východne od štálu Ištok prebieha severovýchodným smerom po katastrálnej hranici obcí Veľké Pole - Píla k hranici okresov Prievidza a Žiar nad Hronom.

Od nej sa stáča na východ a pokračuje týmto smerom súbežne s potokom, ktorý tečie Mackovou dolinou. Východne od kóty Klenový vrch (766) prechádza na okraj lesa a pokračuje ním juhovýchodným smerom popri osadách Kršlovci, Homôlka a Štefankovci až po kótu 402. Tu sa stáča na sever a okolo kóty Ostrý Grúň (583) na východ. Pri osade Gregorov vrch sa dostáva na lesnú cestu. Touto cestou pokračuje severným smerom dolinou Pokutského potoka ku kóte 905. Pri horárni južne od kóty Magurka (1129) pokračuje severovýchodným smerom lesnou cestou východne od kóty 911, kde sa stáča na severozápad cez kótu Hrebienky (1086) na kótu Jarabá skala (1168). Odtiaľto pokračuje západným smerom dolinou pravostranného prítoku Lehotského potoka.

Severozápadne od kóty Repiská (629) sa stáča hranica na juh a okrajom lesa sa dostáva do doliny Lehockého potoka. Okrajom lesa pokračuje na západ a ďalej sleduje juhozápadným smerom hranicu súvislého lesného komplexu juhovýchodne od obcí Kamenec pod Vtáčnikom, Bystričany, Čereňany, Osľany, popri Volfových štáloch, Bridových štáloch až po dolinu Oslianskeho potoka. Severne od kóty Vtáčnik (460) pokračuje okrajom lesa ku kóte Chlmok (439), kde sa stáča na juh popri obci Radobica. pri kóte Vtáčnik (528) sa stáča na východ a vedie okrajom lesa k štátnej ceste Horná Ves - Veľké Pole, po nej pokračuje južným smerom. Pri samote Vápenica z nej odbočuje na západ a pokračuje okrajom lesa popri samotách U Košovských, Gočálová, Pacov, západne od obce Horná Ves až k Veľkým Uherciam, kde hrádzou vodnej nádrže prechádza k južnému okraju intravilánov obcí Veľké Uherce a Kolačno.

Okrajom lesa pokračuje hranica oblasti okolo obce Kolačno až po samotu Valachov, kde vchádza do lesa a prebieha lesnou cestou smerom na západ po kótu 323, pri ktorej sa dostáva opäť na okraj lesa. Ďalej vedie smerom na juh k Brodzianskemu Potoku a na severozápad k južnému okraju intravilánu obce Brodzany, popri obci Turčianky k okraju obce Klížske Hradište. Tu schádza smerom na juh južným okrajom obce Klížske Hradište a Klíž, južným okrajom štátnej cesty a obce Ješkova Ves. Zo štátnej cesty schádza na západnom okraji obce Ješkova Ves a pokračuje Klížskym potokom až na okraj lesného komplexu Tríbeča, ktorým potom vedie až do východiskového bodu na okraji kameňolomu Dražovce.

Súčasťou oblasti je ako samostatné územie okolo kóty Župka (249), na území obce Nitra, štátna prírodná rezervácia Lupka s výmerou 0,2073 km^2.

Celková výmera oblasti je 376,6541 km^2 (z toho je 348,67 km^2 lesnej pôdy a 27,94 km^2 poľnohospodárskej pôdy, z ktorej 12,755 km^2 zaberajú lúky, 11,125 km^2 pasienky, 3,24 km^2 orná pôda a 0,82 km^2 záhrady).

1) § 38 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).

2) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu.

3) Zákon č. 138/1973 Zb.Zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona č. 104/1974 Zb.Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 27/1984 Zb.Zákon č. 47/1956 Zb. o civilnom letectve (letecký zákon) v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 127/1976 Zb.). Zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách. Zákon č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon). Zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon). Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu. Vyhláška č. 15/1972 Zb. o ochrane a rozvoji prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečebných zdrojov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.